VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA**
(NR 180)
z dnia 25 czerwca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 180)

25 czerwca 2014 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posłów: **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji i **Roberta Kropiwnickiego (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445) wraz z analizą NIK w zakresie:

1) część budżetowa 15 – Sądy powszechne:
   a) dochody i wydatki,
   b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
2) część budżetowa 37 – Sprawiedliwość:
   a) dochody i wydatki,
   b) dotacje podmiotowe,
   c) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;
3) dotacje podmiotowe;
4) państwowe fundusze celowe:
   a) Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej,
   b) Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy;
5) instytucje gospodarki budżetowej:
   a) Zachodnia Instytucja Gospodarki Budżetowej „Piast”,
   b) Podlaska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Bielik”,
   c) Bałtycka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Baltica”,
   d) Pomorska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Pomerania”,
   e) Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Mazovia”,
   f) Podkarpacka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Carpatia”,
   g) Centrum Zakupów dla Sądownictwa;
6) część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 43 i 74;
7) część budżetowa 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury:
   a) dochody i wydatki,
   b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych
8) część budżetowa 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich:
   a) dochody i wydatki;
9) część budżetowa 04 – Sąd Najwyższy:
   a) dochody i wydatki;
10) część budżetowa 05 – Naczelny Sąd Administracyjny:
   a) dochody i wydatki;

11) część budżetowa 06 – Trybunał Konstytucyjny:
a) dochody i wydatki;
12) część budżetowa 10 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych:
a) dochody i wydatki;
13) część budżetowa 52 – Krajowa Rada Sądownictwa:
a) dochody i wydatki;
14) część budżetowa 13 – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu:
a) dochody i wydatki,
b) dotacje celowe;

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w roku 2013 w zakresie działania Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Kozdroń** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Marek Jamrogowicz** zastępca prokuratora generalnego wraz ze współpracownikami, **Stanisław Trociuk** zastępca rzecznika praw obywatelskich wraz ze współpracownikami, **Janusz Godyń** prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego wraz ze współpracownikami, **Włodzimierz Ryms** wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, **Andrzej Rzepliński** prezes Trybunału Konstytucyjnego wraz ze współpracownikami, **Andrzej Lewiński** zastępca generalnego inspektora ochrony danych osobowych wraz ze współpracownikami, **Marek Bieńkowski** dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa i Porządku Wewnętrznego Najwyższej Izby Kontroli, **Janusz Zimny** członek Krajowej Rady Sądownictwa wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Daniel Kędzierski**, **Barbara Orlińska** i **Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam kworum. Witam państwa posłów oraz wszystkich zaproszonych gości.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje w pkt 1 rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445) wraz z analizą NIK w wymienionym zakresie, zaś w pkt 2 rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w roku 2013 w zakresie działania Komisji.

Czy są uwagi państwa posłów do porządku dziennego? Nie słyszę. Proponuję, abyśmy rozpatrzyli kolejno wszystkie części budżetowe, a następnie przeprowadzimy głosowanie nad opinią Komisji dla Komisji Finansów Publicznych oraz opinią dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w odniesieniu do sprawozdania z działalności NIK.

Czy są uwagi państwa posłów do takiej propozycji procedowania? Nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Jako pierwszą rozpatrzymy część dotyczącą budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości – część budżetową 15 – Sądy powszechne: dochody i wydatki oraz wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, a także część budżetową 37 – Sprawiedliwość: dochody i wydatki, dotacje podmiotowe, wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych.

Temat referuje minister sprawiedliwości. Koreferentem jest poseł Ligia Krajewska. Dotacje podmiotowe referuje również minister sprawiedliwości, koreferuje poseł Ligia Krajewska. Następnie omówimy państwowe fundusze celowe: Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej; Fundusz Aktywizacji Zawodowej Ska-

zanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy. Tę kwestię także referuje minister sprawiedliwości, koreferuje pani poseł Ligia Krajewska. Kolejny punkt to instytucje gospodarki budżetowej: Zachodnia Instytucja Gospodarki Budżetowej „Piast”, Podlaska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Bielik”, Bałtycka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Baltica”, Pomorska Instytucja Gospodarki Budżetowej „Pomerania”, Mazowiecka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Mazovia”, Podkarpacka Instytucja Gospodarki Budżetowej „Carpatia” oraz Centrum Zakupów dla Sądownictwa. Referuje minister sprawiedliwości, koreferuje poseł Ligia Krajewska. Następnie omówimy część budżetową 83 – rezerwy celowe, w zakresie pozycji 43 i 74. Tę kwestię zreferuje minister sprawiedliwości, koreferuje poseł Ligia Krajewska.

Bardzo proszę pana ministra Jerzego Kozdronia o przedstawienie sprawozdania z wykonania budżetu w tych częściach.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Jerzy Kozdroń:

Dziękuję, panie przewodnicząca. Wysoka Komisjo, ponieważ przedłożenie sprawozdania przez Ministerstwo Sprawiedliwości, które jest dysponentem tego budżetu, wymaga precyzji i szczegółowości w zakresie liczb, pozwolą państwo, że odczytam swoje wystąpienie, żeby nie dopuścić do jakichkolwiek błędów i pomyłek, za które mógłbym ponosić potem konsekwencje w postaci swojej niedokładności.

Szczegółowa analiza wykonania budżetu państwa w części 15 – Sądy powszechne oraz części 37 – Sprawiedliwość za rok 2013 wraz z danymi dotyczącymi poziomu dochodów i wydatków, w tym wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych, została państwu przekazana na piśmie. W przedłożonym materiale zostały również zamieszczone informacje dotyczące realizacji planów finansowych, Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy, instytucji gospodarki budżetowej funkcjonujących w resorcie sprawiedliwości, jak również wykorzystania dotacji podmiotowej dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.

Niniejsze wystąpienie ograniczę zatem do zasygnalizowania najważniejszych kwestii. W 2013 r. w części 15 – Sądy powszechne dochody wyniosły 2.217.307 tys. zł, co przy prognozowanych dochodach na poziomie 2.147.238 tys. zł oznacza wskaźnik realizacji planu w 103%. Wykonanie wydatków w części 15 ukształtowało się na poziomie 6.172.942 tys. zł, co stanowi 99,15% planu po zmianach. W powyższej kwocie wydatki bieżące łącznie ze świadczeniami na rzecz osób fizycznych wyniosły 5.822.522 tys. zł, natomiast wydatki majątkowe – 350.390 tys. zł.

Wydatki w pierwszej kolejności przeznaczone zostały na realizację ustawowych zadań sądów związanych ze sprawowaniem wymiaru sprawiedliwości, które w 2013 r., pomimo napiętego budżetu, były realizowane bez zakłóceń. Drugą grupę stanowiły wydatki związane z usprawnieniem funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i unowocześnieniem infrastruktury technicznej sądów oraz informatyzacją.

Podstawowe wyniki działalności. Realizacja zadań z zakresu sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z obserwowaną w latach poprzednich tendencją wzrostową, w roku 2013 do sądów powszechnych wpłynęło o 8% spraw więcej niż w roku 2012. Przekładając to na dane w ujęciu ilościowym, do sądów wpłynęło w 2013 r. 15.170 tys. spraw, tj. o 1100 tys. spraw więcej niż w 2012 r. Łącznie ze sprawami pozostałymi do rozpatrzenia z poprzedniego roku w 2013 r. sądy miały do załatwienia 15.940 tys. spraw. Istotny wzrost liczby spraw wpływających do sądów nie jest zjawiskiem jednorazowym, ale tendencją długofalową, obserwowana od wielu lat. Tytułem przykładu powiem, że w 2009 r. do sądów wpłynęło 11.897 tys. spraw, co przy danych uwarunkowaniach budżetowych przekłada się na ograniczenie możliwości szybkiego zwiększenia sprawności postępowań sądowych i eliminowania zjawiska przewlekłości postępowań. Tym bardziej godne podkreślenia jest, że w 2013 r., przy realnym poziomie finansowania niemal niezmienionym w stosunku do lat 2009–2012, sądy powszechne załatwiły 14.600 tys. spraw wobec 14.100 tys. spraw w 2012 r., 13.400 tys. spraw w 2011 r., 12.800 tys. spraw w 2010 r. i niespełna 12.100 tys. spraw w 2009 r. W ujęciu bezwzględnym oznacza to, że załatwiono niemal 500 tys. spraw więcej niż w 2012 r. i o 2500 tys. spraw więcej niż w 2009 r., a w ujęciu

procentowym poprawę sprawności działania w omawianym aspekcie odpowiednio o 3,5% w porównaniu z rokiem 2012, o 20,7% w porównaniu z rokiem 2009.

Podstawowy wskaźnik statystyczny obrazujący sprawność postępowań sądowych, wskaźnik opanowania wpływów, będący odniesieniem liczby spraw załatwionych w danym okresie sprawozdawczym lub w okresie działania jednostki organizacyjnej do liczby spraw wpływających, w 2013 r. wyniósł 96,1%. Odsetek spraw rozpatrywanych przez sądy pierwszej instancji, w których czas trwania postępowania przekracza 12 miesięcy od dnia pierwszej rejestracji do uprawomocnienia się sprawy, wyniósł 4,5%, a wskaźnik trwania postępowania spraw ogółem, stanowiący odniesienie liczby wszystkich spraw pozostających do załatwienia w sądach powszechnych na rok następny do przeciętnego miesięcznego wpływu wszystkich spraw w danym okresie sprawozdawczym w 2013 r. wyniósł 2,8 miesiąca.

Rozwój bazy lokalowej. W ramach budownictwa inwestycyjnego w 2013 r. zrealizowano 27 zadań, w tym zakończono 8, co pozwoliło na uzyskanie przyrostu powierzchni o 18.970 m^2. Zmodernizowano 5106 m^2 powierzchni w istniejącej bazie lokalowej. W ramach realizowanych zadań do użytku oddane zostały m.in. nowe budynki dla sądu rejonowego w Słubicach. Zakończono również zadanie obejmujące rozbudowę i przebudowę budynku sądu rejonowego w Wyszkowie, rozbudowę i przebudowę budynków sądu rejonowego i prokuratury rejonowej w Człuchowie, rozbudowę i przebudowę budynków sądu rejonowego w Olecku, rozbudowę budynku dla sądu okręgowego, sądu rejonowego, prokuratury okręgowej i prokuratury rejonowej w Tarnowie.

Informatyzacja i rozwój e-usług w wymiarze sprawiedliwości. W zakresie wydatków na informatyzację, poza zakupami informatycznymi, niezbędnymi do zabezpieczenia infrastruktury technicznej umożliwiającej pełne wykorzystanie obecnych oraz planowanych do wdrożenia systemów, realizowane były m.in. projekty ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz zwiększenie dostępu do usług związanych z wymiarem sprawiedliwości, obejmujące m.in. modyfikację i rozwój systemów informatycznych Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru Zastawów i nowej księgi wieczystej, rozwój e-usług w resorcie sprawiedliwości.

Kontynuowane były również zadania mające na celu wprowadzenie w sądach elektronicznego protokołu sporządzanego na podstawie nagrywania przebiegu rozpraw, systemu informatycznego wspomagającego procesy merytoryczne oraz zintegrowanego systemu rachunkowości i kadr. W ramach kontynuacji działań mających na celu wdrożenie w sądach powszechnych i Ministerstwie Sprawiedliwości nowego narzędzia informatycznego obsługującego procesy finansowe i kadrowe sądu powołany został zintegrowany system rachunkowości i kadr, przy wykorzystaniu centralnego systemu zakupów oraz platformy integrującej zintegrowany system rachunkowości i kadr z systemem wspomagającym pracę merytoryczną sądów. Podjęte i realizowane prace objęły m.in. produkcyjne uruchomienie systemu od 1 stycznia 2014 r. we wszystkich sądach apelacyjnych, kontynuację w 2014 r. migracji danych do systemu wsparcia użytkowników, kontynuację projektu wdrożenia systemu cyfrowej rejestracji przebiegu rozpraw sądowych w kolejnych lokalizacjach. W wyniku prac realizowanych w 2013 r. elektroniczna rejestracja przebiegu rozpraw funkcjonowała we wszystkich sądach okręgowych i apelacyjnych oraz w wybranych sądach rejonowych. Do końca roku w 753 wyposażonych salach zarejestrowano 413 tys. rozpraw.

Kontynuowano także uruchomienie portalu orzeczeń sądów powszechnych. W ramach realizacji idei jawności wymiaru sprawiedliwości i zwiększenia przejrzystości pracy wymiaru sprawiedliwości orzeczenia sądów w sprawach karnych, cywilnych oraz pracy są dostępne online dla wszystkich zainteresowanych. Aplikacja już funkcjonuje w 155 jednostkach sądownictwa powszechnego. Kontynuowano projekt wdrożenia scentralizowanego systemu informatycznego obsługującego oddziały procesowe sądów. Celem projektu jest zmiana modelu rejestrowania spraw wpływających do sądów poprzez utworzenie dla jednostki sądu i jednolitego na każdym szczeblu sądów powszechnych repertorium elektronicznego funkcjonującego w centralnym systemie zarządzania informacją.

Nastąpiła racjonalizacja wydatków. 2013 r. był kolejnym rokiem funkcjonowania utworzonego w 2012 r. Centrum Zakupów dla Sądownictwa z siedzibą w Krakowie, któ-

rego przedmiotem działalności jest prowadzenie centralnych zamówień publicznych dla jednostek sądownictwa powszechnego, zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych, oraz prowadzenie działalności szkoleniowo-wypoczynkowej. W wyniku działalności przedmiotowej jednostki zanotowano ograniczenie wydatków sądownictwa powszechnego w zakresie wydatków objętych w 2013 r. trybem zakupów centralnych o 14,1% w porównaniu do nakładów poniesionych na tę kategorię zakupów w roku 2011.

Przechodzę do omówienia części 37 – Sprawiedliwość. Dochody wyniosły łącznie 51.987 tys. zł, co oznacza wskaźnik realizacji dochodów na poziomie 101%. Wykonanie wydatków budżetowych wyniosło 4.337.135 tys. zł, co stanowi 99,34% planu po zmianach. W ramach wyżej wymienionych środków realizowane były zadania: więziennictwa, zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich, Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, Instytutu Ekspertyz Sądowych, Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Sprawiedliwości. W zrealizowanej kwocie wydatków 16.696 tys. zł stanowiły środki związane z realizacją projektów z udziałem środków z Unii Europejskiej. Ponadto z budżetu środków europejskich zrealizowane zostały wydatki w wysokości 53.713 tys. zł.

W ramach budżetu państwa w 2013 r. wydatki bieżące wraz ze świadczeniami na rzecz osób fizycznych wyniosły 4.171.716 tys. zł. Dotacje w części 37 objęły łącznie 41.137 tys. zł. Przedmiotowa kwota w całości obejmowała dotację podmiotową na finansowania działalności bieżącej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Wydatki majątkowe wyniosły 124.282 tys. zł.

Podstawowe wyniki działalności. Po pierwsze, rozwój bazy lokalowej. W ramach budownictwa inwestycyjnego w 2013 r. realizowano 86 zadań – 82 w więziennictwie i 4 w zakładach dla nieletnich, z czego 55 zadań zostało zakończonych. Pozwoliło to uzyskać 1679 m^2 przyrostu powierzchni użytkowej na rzecz zakładów dla nieletnich. Zakończono przebudowę obiektu schroniska dla nieletnich w Dominowie oraz przebudowano 738 m^2 istniejącej bazy lokalowej. Ponadto wybudowano 2007 m bieżących ogrodzenia w zakładzie poprawczym w Studzieńcu. Uzyskano 1038 m^2 nowych miejsc zakwaterowania dla osadzonych w zakładach karnych w Wojkowicach, Hrubieszowie, Barczewie, Przywarach oraz aresztach śledczych w Grójcu, Środzie Wielkopolskiej i Opolu.

W ramach pozostałych zadań inwestycyjnych służących poprawie bezpieczeństwa dokonana została modernizacja zaplecza logistycznego, infrastruktury technicznej i wzmocnienia ochrony wewnętrznej w jednostkach więziennictwa.

Informatyzacja i rozwój e-usług w wymiarze sprawiedliwości. Uruchomienie systemów informatycznych umożliwiających wymianę informacji pomiędzy Krajowym Rejestrem Sądowym i Krajowym Rejestrem Karnym wprowadzono poprzez dwuetapowe wdrożenie funkcjonalności. Pierwszy etap to uruchomienie platformy informacji pomiędzy KRS a KRK, która objęła weryfikację osób w zakresie określonym w art. 18 § 2 Kodeksu spółek handlowych oraz orzeczenie wobec nich zakazu zajmowania określonego zawodu lub wykonywania określonej działalności gospodarczej, na podstawie art. 39 pkt 2 Kodeksu karnego. Drugi etap objął zmodyfikowanie funkcjonującej aplikacji integrującej rejestry KRS i KRK, rozszerzającej zakres weryfikacji w odniesieniu do osób podlegających wpisowi lub wpisanych jako członkowie organu zarządzającego lub organu kontroli bądź nadzoru organizacji pożytku publicznego, jak również w odniesieniu do osób podlegających wpisowi lub wpisanych jako członkowie zarządu lub nadzorczej organizacji spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej.

W odniesieniu do kwestii rozwoju e-usług w resorcie sprawiedliwości należy wskazać, że udział odpisów z rejestrów KRS, Rejestru Zastawów i nowej księgi wieczystej wydanych drogą elektroniczna w ogólnej liczbie wydanych odpisów, przy planie bieżącym dążącym do osiągnięcia w 2013 r. przedmiotowego wskaźnika na poziomie co najmniej 60%, wyniósł ostatecznie w 2013 r. 91,16%.

Racjonalizacja wydatków. W ramach realizacji celu obejmującego niwelowanie barier w rozpoczynaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie pozostającym w kompetencji ministra sprawiedliwości w 2013 r. podjęte zostały dodatkowe zadania. Kontynuowany był projekt stworzenia centrum sądownictwa gospodarczego w Warszawie, obsługującego przede wszystkim przedsiębiorców. Z założenia ma to umożliwić

załatwienie w jednym miejscu wszystkich spraw rejestrowych, upadłościowych i procesowych.

Dziękuję państwu za uwagę i odsyłam do szczegółowego sprawozdania.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję panie ministrze.

Poproszę teraz panią poseł Ligię Krajewską o zreferowanie zagadnienia.

Poseł Ligia Krajewska (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Omówię łącznie część 15 i 37. Dziękuję panu ministrowi za wyczerpującą, szczegółową i dokładną informację. Pozwolę sobie w kilku zdaniach odnieść się do tych kwestii. Wykonanie budżetu w części 15 – Sądy powszechne w 2013 r. w świetle przedłożonej informacji oceniam pozytywnie. Plan dochodów został zrealizowany na poziomie 103,3% planu i był wyższy niż w 2012 r. o 3,1%. Wykonanie nie budzi zastrzeżeń. Plan wydatków został zrealizowany w wysokości 99,1% planu po zmianach i był wyższy o 2,8% niż w 2012 r. Uważam, że należy rekomendować przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części 15 za 2013 r. Wykonanie budżetu nie budzi żadnych wątpliwości. Najwyższa Izba Kontroli zaopiniowała realizację budżetu w części 15 – Sądy powszechne pozytywnie.

W części 37 – Sprawiedliwość wykonanie budżetu w 2013 r. również oceniam pozytywnie. Plan dochodów został zrealizowany na poziomie 101% planu po zmianach i był wyższy niż w 2012 r. o 3,9%. Plan wydatków został zrealizowany na poziomie 99,3% planu po zmianach i był wyższy o 5,7% niż w 2012 r. Rekomendując państwu przyjęcie wykonania budżetu państwa za 2013 r. w części 37, posłużę się oceną NIK, która była pozytywna. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję pani poseł Krajowskiej za przedstawienie koreferatu.

Czy państwo posłowie mają uwagi bądź pytania do przedstawionych części? Pani poseł Brygida Kolenda-Łabuś.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Nie pogniewam się, jeśli pan minister nie będzie potrafił odpowiedzieć na moje pytanie szczegółowe. Oczekuję na nie odpowiedzi na piśmie. W części 15, w dziale 750 – Administracja publiczna kwalifikowane były wydatki na realizację projektów z udziałem bezzwrotnej pomocy zagranicznej – Program Operacyjny „Kapitał Ludzki" i Program Operacyjny „Innowacyjna Gospodarka" oraz Norweski Mechanizm Finansowy. Wydatki zostały wykonane zaledwie w 55,22%. Jak wynika ze sprawozdania, które zostało nam przedłożone, przyczyną tak niskiego wykonania były przesłanki dotyczące pracowników obsługujących te programy. Cytuję: „Niższe nagrody dla personelu realizujące projekty, nieobsadzenie części etatów, absencja chorobowa, opóźnienia w obsadzeniu części etatów ze względu na przedłużający się proces rekrutacji, wypłata nagród w niższej niż zakładano wysokości na etapie planowania budżetu". Czy pan minister zechciałby wyjaśnić, dlaczego zaistniała taka sytuacja? Czy spowodowało to jakiś sprzeciw ze strony osób, które zajmowały się realizacją tych projektów?

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Nie potrafię odpowiedzieć na to pytanie, pani poseł, ale towarzyszą mi współpracownicy i mam nadzieję, że pani dyrektor będzie w stanie na to pytanie pokrótce odpowiedzieć. Szczegółową informacje przedstawimy na piśmie. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Efektywności Finansowej MS Grażyna Urbaniak:

Pani poseł, szanowna Komisjo, na szczęście nie wywołało to skutków negatywnych w tym sensie, że mniejsza liczba pracowników musiała wykonać tę samą pracę. W dłuższej perspektywie czasowej takie zjawisko nie jest korzystne. Na szczęście nie spowodowało to opóźnień w realizacji projektów.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Pani przewodnicząca, niestety, musiała udać się na salę plenarną. W związku z tym będę prowadził obrady. Nazywam się Robert Kropiwnicki.

Pan dyrektor Bieńkowski – NIK.

Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Najwyższej Izby Kontroli Marek Bieńkowski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, chciałem potwierdzić, że NIK zarówno w odniesieniu do części 15 – Sądy powszechne, jak i części 37 – Sprawiedliwość wydała ocenę pozytywną. Stwierdzone nieliczne uchybienia i nieprawidłowości nie miały realnego wpływu na ocenę, zważywszy na kryteria brane pod uwagę przy ocenach cząstkowych. Oceny cząstkowe nie miały wpływu na ogólną ocenę tych dwóch części budżetowych.

Chciałbym natomiast zwrócić uwagę na problem, które nie zależy od dysponenta środków. Chodzi o rosnącą dysproporcję pomiędzy posiadanymi środkami dwóch funduszy – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej i Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywięziennych Zakładów Pracy. Kwota, jaką posiadał dysponent w pierwszym funduszu, to ponad 65.000 tys. zł, a realnie została wykonana tylko w 34,7%. W przypadku drugiego funduszu, będącego w gestii dyrektora generalnego Służby Więziennej, przewidziano środki w wysokości 75.000 tys. zł , a faktyczna realizacja wydatków była na poziomie 43,8%. Podkreślam, że nie jest to wynik złego działania dysponenta, natomiast dysponent odnosi się do poprawności, zawartości merytorycznej i formalnej wniosków pochodzących od podmiotów, którym zleca się wykonanie określonych przedsięwzięć. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Proszę się przedstawić.

Poseł Barbara Bubula (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Jestem przedstawicielem Komisji Finansów Publicznych – poseł Barbara Bubula.

Poproszę o możliwość zadania jednego pytania panu ministrowi. W przypadku Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego, o których będziemy mówić za chwilę, w materiałach znajdują się informacje dotyczące miernika wykonania budżetu, jakim jest średnia długość rozpatrywania sprawy. Pan minister, prezentując wyniki realizacji budżetu w części 15 – Sądy powszechne, mówił o wskaźnikach sprawności dotyczących liczby spraw, które wpłynęły, w stosunku do tych, które zostały rozpatrzone. Poprosiłabym, jeśli są takie dane, żeby przedstawić również miernik dotyczący długości czasu rozpatrywania sprawy w dniach albo miesiącach, i – ewentualnie – o komentarz, czy jest to okres zadowalający z punktu widzenia ministra sprawiedliwości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MS Jerzy Kozdroń:

Odpowiadając na pytanie pana dyrektora z NIK, przyznam, że istnieje problem z wykorzystaniem funduszy. Wydaje się, że wynika on ze zbytniej surowości przepisów. Dysponenci funduszu nie mają elastycznej możliwości wydatkowania środków. Przepisy wykonawcze zostały tak surowo zapisane, gdyż obawialiśmy się popaść w deficyt. Chciano uniknąć sytuacji, że będzie się więcej wydawać, niż wynosić będą wpływy do funduszu. Obecnie rozważamy zliberalizowania przepisów, aby można było doprowadzić do równowagi wpływów z wydatkami. O tym będziemy myśleć.

Odpowiadając pani poseł z Komisji Finansów Publicznych, przedstawiłem informację, że średni termin załatwiania wszystkich spraw wpływających do sądu wynosi poniżej 3 miesięcy. Nie jest to duża zaległość. Mamy natomiast 4,5% spraw załatwianych w okresie powyżej 12 miesięcy i nad tym problemem należy się pochylić. Możliwości wpływu ze strony ministerstwa na szybkość postępowania sądów jest, proszę państwa, ograniczona. Mamy do czynienia z niezależną, niezawisłą władzą sądowniczą. Nie możemy ingerować w jej działania. Możemy zachęcać, apelować, ale nie możemy ingerować.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciałby jeszcze zadać pytania?

Proponuję, żebyśmy wyrazili opinię do wszystkich części łącznie na zakończenie posiedzenia. Oczywiście będziemy je osobno rozpatrywać.

Bardzo dziękuję panu ministrowi za kompetentną wypowiedź.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 88 – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury. Czy jest obecny pan prokurator Jamrogowicz? Proszę go zaprosić.

Panie prokuratorze, właśnie przystępujemy do rozpatrzenia części 88. Bardzo proszę o syntetyczne przedstawienia sprawozdania. Koreferentem będzie pan poseł Stanisław Piotrowicz.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, jeśli chodzi o wykonanie budżetu prokuratury za 2013 r., przedstawiliśmy wszystkie dane w obszernym materiale pisemnym. Dlatego pozwolę sobie w ustnym wystąpieniu przytoczyć tylko najistotniejsze dane. Jeśli będą pytania, to postaram się udzielić na nie odpowiedzi.

Jeśli chodzi o plan budżetu w 2013 r., to dochody zostały zaplanowane w wysokości 19.115 tys. zł, a wydatki w kwocie 1.828.972 tys. zł. Dochody wykonano w kwocie 20.825 tys. zł, czyli wyższej od planowanej o ponad 8,94%. Problem związany z prawidłowym zaplanowaniem dochodów pojawia się stale przy kolejnych budżetach. Głównym składnikiem dochodów w części 88 są spłaty udzielonych pożyczek na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych prokuratorów. Możliwość wcześniejszej spłaty pożyczek powoduje, że zaplanowanie dochodów jest bardzo utrudnione. Ponad 70% zaplanowanych dochodów stanowią dochody ze spłat pożyczek. W 2013 r. dochody zostały zaplanowane bardziej precyzyjnie.

Wykonanie planu wydatków zrealizowano na poziomie 99,93%. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 92.326 tys. zł. Podstawowy wzrost wydatków wynikał ze wzrostu wynagrodzeń prokuratorskich. Są one określane mnożnikiem ustawowym.

Chciałbym zwrócić uwagę Komisji na element związany z wydatkami w części 88. Zdaniem prokuratury kwestia wymaga odnotowania. Taka struktura wydatków dotyczy nie tylko budżetu za 2013 r., ale może odnosić się do kolejnych budżetów. Jest to problem kosztów postępowania. Wydatki związane z kosztami postępowań prokuratorskich były wyższe o 7207 tys. zł w stosunku do wykonania z 2012 r., tj. o ponad 4,46%. W trakcie realizacji budżetu zwiększono wydatki na koszty postępowania o kwotę 16.869 tys. zł. Łączna kwota wydatków na koszty postępowań wyniosła 168.773 tys. zł. Jeśli państwo zapoznali się z danymi, które przedstawiliśmy w sprawozdaniu, to podstawowym źródłem zwiększenia środków na koszty postępowania były przesunięcia z wynagrodzeń prokuratorskich. Wynikało to z niepełnego obsadzenia w ciągu roku wszystkich etatów prokuratorskich. Pragnę zauważyć, że wzrost kosztów postępowania, w małym stopniu zależny od prokuratury, wynika z regulacji prawnych dotyczących kształtowania wynagrodzeń biegłych i jest związany ze wzrostem cen usług polegających na wydawaniu opinii. Jest to zjawisko występujące na rynku usług pomiotów wystawiających opinie dla prokuratury. Wiąże się to również z większą specjalizacją oraz bardzo skomplikowanymi postępowaniami o charakterze gospodarczym, które są prowadzone w prokuraturze. Odnotowujemy także duży odsetek spraw, w których zachodzi konieczność zasięgnięcia opinii z dziedziny informatyki. Są one kosztowne. Zarówno w 2013 r., jak i w 2014 r. wzrosła również liczba postępowań prowadzonych o błędy w sztuce lekarskiej. Opiniowanie w tym zakresie jest niezwykle kosztowne.

Dlaczego wspomniałem o strukturze wydatków w 2013 r.? O ile w 2013 r. przeniesienia, których dokonaliśmy pomiędzy wynagrodzeniami prokuratorskimi i w mniejszym stopniu innymi paragrafami budżetu urzędu prokuratury, pozwoliły na zapewnienie wykonywania podstawowych zadań prokuratury, czyli prowadzenie postępowań, to w bieżącym roku zauważamy bardziej skomplikowaną sytuację. Wzrost wynagrodzeń prokuratorskich związany jest z odmrożeniem stawki 5. i 8. odpowiednio w prokuraturach okręgowych i rejonowych. Wynika to z przepisu ustawy z 2009 r., który wszedł w życie 1 stycznia 2014 r. Ta regulacja spowodowała, że obecnie prokuratura w części

88 nie będzie posiadała środków na zwiększenie nieoszacowanych kosztów postępowań, które w naszej ocenie będą wzrastać również w kolejnych latach.

Omawiając wykonanie budżetu za 2013 r., pozwoliłem sobie zasygnalizować Komisji problemy, które odnotowaliśmy, obserwując strukturę wydatków budżetowych w części 88. Może to mieć także wpływ na wykonanie budżetu 2014 r. i na prace nad budżetem roku 2015. Niezależnie od zwiększeń środków na koszty postępowania w części 88, w 2013 r. prokuratura miała zobowiązania niewymagalne na kwotę prawie 7000 tys. zł, co wskazuje na niedoszacowanie budżetu części 88 w aspekcie kosztów postępowania.

Jeśli państwo posłowie sformułują pytania, postaram się na nie szczegółowo odpowiedzieć. Wnoszę o przyjęcie sprawozdania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Poproszę posła Stanisława Piotrowicza o przedstawienie koreferatu.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Dziękuję bardzo panu prokuratorowi generalnemu za dość wnikliwie i szczegółowe omówienie wykonania budżetu. Chciałbym podkreślić, że budżet po stronie wydatków zrealizowany został w 99,93% planu. Dochody zostały zrealizowane wysokości o 8,95% wyższej od planowanej. Trzeba podkreślić, że wydatki w prokuraturze zostały zaplanowane oszczędnie. Nie chciałbym powielać kwestii, które przed chwilą przedstawił prokurator generalny. Zasadniczo nie stwierdza się nieprawidłowości w wykonaniu budżetu. O drobnych wspomina w sprawozdaniu NIK. Nie przesądzają one o tym, aby nie zaopiniować pozytywnie wykonania budżetu prokuratury za 2013 r. O to wnoszę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do pana prokuratora? Pan poseł Andrzej Dera, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Dera (SP):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mówimy o wykonaniu budżetu, analizujemy dane, wskaźniki na poziomie powyżej 98%. Czy poziom finansowania prokuratury stwarza możliwość terminowego działania? Mam na myśli biegłych i inne kwestie, które były bolączką prokuratury i powodują przewlekłość postępowań. Czy ten poziom finansowania gwarantuje sprawne funkcjonowania prokuratury? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, panie prokuratorze.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie budżetu w 2013 r. i kwoty, które podałem, oraz możliwość przesunięć dokonanych przez prokuratora generalnego w przekonaniu prokuratora generalnego dawała szansę realizacji podstawowych zadań prokuratury, czyli prowadzenia postępowań. Nie będę odnosił się do kwestii związanych z innymi sprawami – modernizacji, inwestycji czy też sieci informatycznej. Przesunięcia, których dokonał prokurator generalny, tak lokując hierarchię potrzeb w zakresie wydatków prokuratury, spowodowały, że w 2013 r. nie zabrakło środków na prowadzenie postępowań prokuratorskich. Zasygnalizowałem obawy w odniesieniu do realizacji budżetu 2014 r. i ewentualnego budżetu 2015 r. Jest to głos prokuratora generalnego dostrzegającego niebezpieczeństwo. Odpowiadając precyzyjnie, w 2013 r. prokuratura była w stanie na podstawie posiadanych środków realizować zadanie związane z prowadzeniem postępowań, natomiast widzimy zagrożenia przy takiej strukturze planowania budżetu prokuratury w latach następnych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję.

Pan poseł Piotrowicz.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Nie poruszyłem tej kwestii, bo wydawało mi się, że ona dość jasno wybrzmiała w pierwszej części wystąpienia pana prokuratora generalnego. Nie ulega wątpliwości, że zabrakło pieniędzy na postępowania przygotowawcze, które realizowano tylko dzięki temu, że – jak wspomniał pan prokurator – dokonano przesunięć z pieniędzy przeznaczonych na wynagrodzenia dla prokuratorów, z tytułu nieobsadzonych etatów. Jeżeli dobrze zrozumiałem, zabrakło 16.000 tys. zł. O tyle zwiększono wydatki w tej pozycji kosztem innych kategorii wydatków. Nasuwa się oczywisty wniosek, że w planowanym budżecie trzeba przewidzieć większą kwotę na postępowania przygotowawcze. Koszty tych postępowań są całkowicie niezależne od prokuratury. To rynek dyktuje, ile kosztuje postępowanie przygotowawcze. Znaczą część kosztów stanowią wynagrodzenia dla biegłych. Na to prokurator ma bardzo ograniczony wpływ. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję. Chciałbym zapytać, panie prokuratorze, o następującą kwestię. NIK wnosi o wzmocnienie nadzoru nad celowością zawierania umów – zleceń w prokuraturze okręgowej w Ostrowie Wielkopolskim. Czy dotyczy to kwoty 500 zł za wykład w czasie godzin pracy?

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Według mojej informacji rzecz dotyczy wydatkowania kwoty, o której wspomniał pan przewodniczący.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Jeśli był to przypadek jednostkowy, to można wybaczyć. Chciałbym zapytać jeszcze o poważniejszą kwestię. Rok temu rozmawialiśmy na temat bazy biegłych, opinii, uzasadnień. Czy rozpoczęliście państwo prace nad stworzeniem takiej jednolitej bazy dla całej prokuratury? Dość dobrze zaczyna funkcjonować baza orzeczeń sądownictwa, która jest powszechnie dostępna. Czy pracujecie państwo nad wewnętrzną bazą dla prokuratorów? To mogłoby znacznie ułatwić pracę prokuratorom w całym kraju, jeśli mieliby dostęp do uzasadnień swoich kolegów z innych okręgów czy bazę opinii biegłych z innych prokuratur.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Panie przewodniczący, zagadnienia, o których pan wspomniał, nie mogą być sprowadzone do jednego działania. Olbrzymim wyzwaniem dla prokuratury, o czym wielokrotnie mówiłem na forum Komisji, jest informatyzacja, a właściwie stworzenie jednolitej sieci wiążącej wszystkie jednostki prokuratury w całym kraju. Zapewne posiadają państwo informacje, że obecnie nie ma takiego powiązania informatycznego pomiędzy jednostkami prokuratury. Wszystkie pomysły, o których wspomniał pan przewodniczący, możliwość korzystania z jakichkolwiek danych będących w dyspozycji innej jednostki, jak również korzystania przez prokuraturę generalną czy prokuratury nadrzędne z danych dotyczących repertoriów, czyli rejestrów, które są prowadzone w formie elektronicznej, wymagają powiązania siecią informatyczną wydzieloną. To nie jest kwestia dostępu do Internetu. Musi to być wydzielona, bezpieczna, zamknięta sieć. Wszystkie te słuszne pomysły związane nawet z informacjami dotyczącymi spraw prowadzonych przeciwko tym samym osobom w innych jednostkach prokuratury na razie nie zostały zrealizowane. Obecnie kieruje się do prokuratury generalnej pisma z zapytaniem, a my sprawdzamy, czy przeciwko tej samej osobie nie prowadzi się na terenie kraju innego postępowania. Punktem wyjścia będzie stworzenie systemu informatycznego, dzięki któremu wszystkie jednostki prokuratury, a także dane, repertoria będą zintegrowane. Od kilku lat staramy się o środki na ten cel, to znaczy od momentu, kiedy objąłem funkcję zastępcy prokuratora generalnego.

Na chwilę obecną nie dysponujemy takimi środkami. Zwróciliśmy się z prośbą do ministra finansów o uwzględnienie naszych potrzeb związanych z opłatami za korzystanie z łącz w budżecie na 2015 r. Jesteśmy pełni nadziei, że takie środki znajdą się w budżecie. To pozwoli na planowanie i realizowanie celowych zadań związanych z udostępnianiem wszelkiego rodzaju baz danych.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Myślę, że w imieniu Komisji mogę zadeklarować, że jeśli państwo przedstawią nam całościowy system rozwiązania informatycznego, Komisja będzie to wspierać, jak również nasi przedstawiciele w Komisji Finansów Publicznych. Uważam, że chodzi nie tylko o zwiększanie środków, lecz także o usprawnianie już funkcjonujących rozwiązań. Warto by w drugiej połowie br. odbyć spotkanie, aby omówić przygotowany przez państwa program. Należy integrować zasoby, które już są w posiadaniu prokuratury i na które wydaje ogromne pieniądze. Bardzo proszę.

Zastępca prokuratora generalnego Marek Jamrogowicz:

Ta kwestia jest o tyle istotna, że prokuratura, korzystając z funduszy europejskich, usiłuje zainicjować przedsięwzięcie zwane digitalizacją akt, czyli zapisaniem akt postępowań w formie cyfrowej. Tym samym dostęp do takich akt w sytuacji powiązania prokuratur różnego szczebla byłby niezwykle istotny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zadać pytanie? Nie ma zgłoszeń. Dziękuję bardzo, panie prokuratorze.

Wnosimy o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w części 88.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich: dochody i wydatki. Kto zabierze głos w imieniu pani prof. Lipowicz? Bardzo proszę o przedstawienie się i zabranie głosu. Koreferentem będzie pan poseł Michał Szczerba.

Zastępca rzecznika praw obywatelskich Stanisław Trociuk:

Postaram się bardzo krótko i syntetycznie przedstawić informację o wykonaniu budżetu rzecznika za rok 2013. Dochody zostały zaplanowane w kwocie 43 tys. zł, natomiast wydatki po nowelizacji ustawy budżetowej w kwocie 39.024 tys. zł. Wykonanie po stronie dochodów wyniosło 66 tys. zł. Było to spowodowane m.in. naliczeniem kar umownych z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania, jak również zwrotem nadpłaconych składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wydatki zostały zrealizowane w kwocie 38.513 tys. zł, co stanowiło 99% planu. Wśród wydatków najistotniejszą część stanowiły wynagrodzenia z pochodnymi, które zostały zrealizowane w kwocie 26.660 tys. zł. Pragnę podkreślić, że w ubiegłym roku rzecznik nie odprowadzał składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, gdyż zatrudnia osoby z niepełnosprawnością, zatem nie ma obowiązku odprowadzania składek.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, to wydatki inwestycyjne zostały zrealizowane w kwocie 750 tys. zł, na co składała się m.in. poprawa ochrony przeciwpożarowej. Wynikało to z realizacji decyzji nakazującej dostosowanie budynku przy Al. Solidarności do wymogów przeciwpożarowych. Na ten cel przeznaczono kwotę 397 tys. zł. Dokonano również przebudowy pomieszczenia ciepła technologicznego w celu przeznaczenia go na archiwum zakładowe. Był to wydatek w kwocie 353 tys. zł. Co do zakupów inwestycyjnych, to zostały one zrealizowane w kwocie 791 tys. zł, na co składały się: zakupy sprzętu komputerowego (205 tys. zł), zakupy oprogramowania (25 tys. zł), sprzęt biurowy i techniczny (317 tys. zł), zakup samochodu służącego do realizacji zadań przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w ramach wykonywania mandatu Krajowego Mechanizmu Prewencji (140 tys. zł), a także wartości niematerialne i prawne (104 tys. zł). Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Poproszę pana posła Michała Szczerbę o przedstawienie koreferatu.

Poseł Michał Szczerba (PO):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, wykonanie budżetu państwa w roku 2013 w części 08 – Rzecznik Praw Obywatelskich nie budzi zastrzeżeń. Najwyższa Izba Kontroli także oceniła to wykonanie pozytywnie. Wydatki wyniosły prawie 99% planu. Warto podkreślić, że w 2013 r. nastąpił zauważalny wzrost zatrudnienia w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich o 18 osób. Nowe etaty utworzono w związku z realizacją

statutowych zadań rzecznika, jako niezależnego organu ds. popierania ochrony i monitorowania wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, ratyfikowanej przez Polskę w 2012 r.

Pragnę również zauważyć, że informacja o działaniach rzecznika w roku 2013 pokazuje istotny wzrost zakresu jego działań, wynikający m.in. ze zwiększenia napływu spraw. Analiza wykonania budżetu w układzie zadaniowym pokazuje znaczne przekroczenie planowanej wielkości syntetycznego miernika, jakim jest średnia wykonania wszystkich działań w okresie sprawozdawczym. Ten miernik wyniósł 135%. W 2013 r., podobnie jak w latach wcześniejszych, w opinii rzecznika zabrakło wystarczających środków na właściwą realizację zadań wynikających z Krajowego Mechanizmu Prewencji.

Chciałbym podkreślić, że dużą rolę w wykonywaniu zadań rzecznika i jego biura odgrywała współpraca z organizacjami pozarządowymi, bezpłatne wsparcie świadczone przez ekspertów z trzech komisji i rady społecznej funkcjonującej przy rzeczniku. Pragnę zwrócić uwagę na bardzo istotną, w mojej opinii, komisję ekspertów ds. osób starszych, ale także ds. osób z niepełnosprawnością oraz ds. grantów.

Pragnę wyrazić swój osobisty pogląd. Bardzo wysoko oceniam pracę pani rzecznik Ireny Lipowicz, jej zastępców i całego biura. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos w tej sprawie? Jeśli nie, to dziękuję. Jesteśmy tuż po debacie nad sprawozdaniem rzecznika za rok 2013. Dziś na sali plenarnej odbędzie się debata w tej sprawie. Jest zatem wiele okazji, aby rozmawiać o pracy rzecznika, którą również bardzo wysoko oceniam. Wrócimy do tego punktu w czasie głosowania nad opinią Komisji.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 04 – Sąd Najwyższy: dochody i wydatki. Bardzo proszę pana Janusza Godynia, prezesa Izby Wojskowej Sądu Najwyższego o przedstawienie sprawozdania.

Prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego Janusz Godyń:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie i panowie posłowie. Zabieram głos w zastępstwie pani I prezes Sądu Najwyższego, która wyjechała służbowo z Warszawy i nie może wziąć udziału w tym posiedzeniu.

Postaram się przedstawić sprawozdanie skrótowo i syntetycznie. Chciałbym dodać, że towarzyszy mi szef kancelarii I prezesa i dyrektor Biura Finansowego, a zarazem główna księgowa. Są to osoby jak najbardziej kompetentne w tej dziedzinie.

Plan budżetu po stronie dochodów wynosił 500 tys. zł. Dochody zostały przekroczone z tych samych powodów, o których mówił zastępca prokuratora generalnego, zatem nie będę ich powtarzał. Jeśli chodzi o plan wydatków, to istotna zmiana wynikała z nowelizacji ustawy budżetowej, w efekcie której zmniejszono wydatki o kwotę ponad 4200 tys. zł. Nie spowodowało to jednak problemów z obsługą budżetową Sądu Najwyższego. Finalny budżet został zrealizowany na poziomie 98,1%. W toku realizacji budżetu nie było większych problemów. Szczegółowe przyczyny, dla których poniesiono nieco mniejsze wydatki, niż zaplanowano, zostały przedstawione na str. 11 sprawozdania.

Środki przydzielone Sądowi Najwyższemu pozwoliły na w miarę sprawne prowadzenie postępowań. Jeśli chodzi o przeciętną długość rozpatrywania spraw, mieścimy się na dobrym europejskim poziomie.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Koreferat przedstawiam ja. Przeczytałem dość szczegółowo sprawozdanie i dokumenty NIK, które pozytywnie oceniają wykonanie budżetu Sądu Najwyższego. Ja również przychylam się do tej oceny. Dyskutowaliśmy nad sprawozdaniem z działalności merytorycznej Sądu Najwyższego. W odniesieniu do części finansowej proponuję opinię pozytywną. Dziękuję bardzo.

Czy są jakieś pytania do Sądu Najwyższego. Nie ma zgłoszeń.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny. Czy jest obecny pan Włodzimierz Ryms? Panie prezesie, bardzo proszę o przedstawienia tej części. Koreferentem będzie pan poseł Andrzej Dera.

Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego Włodzimierz Ryms:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, zastępuję pana prezesa Hausera, który nie mógł wziąć udział w posiedzeniu Komisji. Pozwolę sobie bardzo krótko powiedzieć o kilku najważniejszych kwestiach, które przedstawiliśmy na piśmie. Po pierwsze, na wykonanie budżetu w części 05 istotny wpływ ma to, że rok ubiegły cechował kolejny wzrost wpływu spraw zarówno do wojewódzkich sądów administracyjnych, jak i Naczelnego Sądu Administracyjnego. W porównaniu z rokiem 2012 było to zwiększenie wpływu spraw o ponad 11%.

W związku z tym dochody zrealizowaliśmy ponad planowaną kwotę 41.200 tys. zł o 12.000 tys. zł więcej. Jest to rezultat wzrostu wpływu spraw i struktury spraw wpływających do sądów administracyjnych. Przeważają sprawy podatkowe, w których pobierane są wpisy stosunkowe. Wydatki zostały zrealizowane na poziomie 98% planu. Były one ponoszone w związku z funkcjonowaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego i 16 wojewódzkich sądów administracyjnych. Zasadnicza część wydatków przeznaczona jest na wynagrodzenia, świadczenia osobowe. W roku ubiegłym odnotowaliśmy nieznaczne zwiększenie wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem sądu, co jest konsekwencją zwiększenia wpływu spraw.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, głównym problemem jest poprawa warunków pracy sądu wojewódzkiego w Warszawie. Częściowo zrealizowano już to zamierzenie poprzez zakup nieruchomości, która jest obecnie adaptowana na potrzeby wojewódzkiego sądu administracyjnego w Warszawie. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo, panie prezesie.

Poproszę pana posła Andrzeja Derę o zabranie głosu.

Poseł Andrzej Dera (SP):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Nie można mieć najmniejszych zastrzeżeń do budżetu realizowanego przez Naczelny Sąd Administracyjny. Zostały przekroczone dochody, co z punktu widzenia budżetu jest dobrą wiadomością. Wykonanie budżetu jest wyższe o ponad 12.000 tys. zł od planowanego. Jak zauważył pan prezes, dochody wynikają ze zwiększenia liczby spraw rozpatrywanych przez Naczelny Sąd Administracyjny. Wyższe dochody wynikały również z charakteru wnoszonych spraw i ze wpisów stosunkowych. Trudno zaplanować, ile takich spraw wpływie i jaka będzie wartość przedmiotów sporu, a od tego uzależniona jest opłata. Dochody zaplanowano tak, żeby je zrealizować. Nadwyżka wskazuje, że sąd ma więcej pracy, a dzięki temu państwo ma więcej dochodów. Ta relacja jest jak najbardziej właściwa.

Wydatki nie zostały przekroczone. Brak realizacji wydatków w 100% jest uzasadniony. W większości instytucji budżetowych nie wykonuje się wydatków w 100%. Pewnych zadań nie udaje się zrealizować. Istotne są wydatki majątkowe. Na ten cel zaplanowano kwotę 19.142 tys. zł. Wykonanie wyniosło 99,7%. Zrealizowano szereg zadań dotyczących przebudowy pomieszczeń sądu, zainstalowano windy w sądzie wojewódzkim w Gliwicach. Realizowana była nadbudowa skrzydła w Krakowie. Zainstalowano windę w Łodzi. Te inwestycje są jak najbardziej celowe. Największą inwestycją był zakup i przebudowa gmachu w Warszawie. Warto nadmienić, że prawie 1/4 wszystkich spraw jest realizowana w Warszawie. Wszystkie skargi dotyczące urzędów centralnych są rozpatrywane w stolicy. Realizacja inwestycji jest przewidziana na 2 lata. Życzę powodzenia w tym, aby zakupiony budynek jak najszybciej został zaadaptowany, żeby sąd mógł w dobrych warunkach funkcjonować. To rzeczywiście była wielka bolączka sądów administracyjnych.

Panie przewodniczący, wykonanie budżetu uważam za prawidłowe i rekomenduję pozytywną opinię. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś chciał zadać pytanie? Nie widzę. Dziękuję bardzo panu prezesowi.

Przechodzimy do rozpatrzenia części 06 – Trybunał Konstytucyjny. Proszę o zabranie głosu pana prezesa Andrzeja Rzeplińskiego. Koreferat wygłosi pani poseł Kolenda-Łabuś.

Prezes Trybunału Konstytucyjnego Andrzej Rzepliński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie i panowie posłowie, szanowni państwo, sprawozdanie opisowe z wykonania naszych dochodów i wydatków za rok 2013 zostało zaaprobowane przez zgromadzenie ogólne sędziów Trybunału 3 czerwca br. i zostało doręczone posłom.

Zaplanowany budżet był nowelizowany w IV kwartale i wydatki zostały zmniejszone o 320 tys. zł. Dochody zostały zrealizowane w wysokości 137% planu. W kategoriach bezwzględnych nie były to wielkie środki. Była to kwota 85 tys. zł, pochodząca głównie ze sprzedaży wydawnictw Trybunału. Wydatki planowane w wysokości 31.130 tys. zł zostały zrealizowane niemal w 100%. W 2013 r. wszystkie planowane cele i zadania związane z zapewnieniem warunków funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego oraz Biura TK zostały zrealizowane.

Strukturę naszych wydatków obrazuje tablica na str. 8 sprawozdania. Na podkreślenie zasługuje zgodne z planem realizacyjnym i finansowym pełne zakończenie zadania inwestycyjnego, które trwało 2 lata, a polegało na dobudowaniu piętra do budynku Trybunału oraz rozbudowie infrastruktury w siedzibie Trybunału. Zainstalowana została winda umożliwiająca dostęp niepełnosprawnym. W TK nie zatrudniamy osób fizycznie niepełnosprawnych. Zatrudnianie osób umysłowo niepełnosprawnych nie jest możliwe ze względu na specyfikę instytucji. Dwóch sędziów ma spore problemy z kręgosłupem, ale tylko wówczas kiedy to jest stwierdzone urzędowo można mówić, że dana instytucja zatrudnia osoby z niepełnosprawnością fizyczną. Pewna część naszych wydatków dotyczyła nowych narzędzi technologii informatycznej. Zrealizowaliśmy roczne zadanie podjęte przez naszych informatyków po wygraniu przez nas procesu przeciwko nierzetelnej firmie informatycznej, która miała wprowadzić nowe oprzyrządowanie. Proces trwał ponad 5 lat i ostatecznie został wygrany, co nie znaczy, że skarb państwa odzyska zainwestowane pieniądze, bo firma zbankrutowała. Nową przeglądarkę, bardzo nowoczesną, opracowali nasi informatycy. Jest przyjazna, polecam ją. Zostanie uruchomiona w pełnym zakresie także dla użytkowników zewnętrznych w najbliższym czasie. Sędziowie i pracownicy Trybunału mogą już z niej korzystać. Wymagało to zakupienia nowych serwerów. Wydatek był jak najbardziej zasadny.

W wystąpieniu pokontrolnym z 4 kwietnia NIK pozytywnie oceniła wykonanie naszego budżetu i po raz pierwszy nic nie zakwestionowano. Nie mogę obiecać państwu posłom, że tak będzie w przyszłym roku, bo zadaniem NIK jest coś znaleźć. Obiecuję, że to nie będzie więcej niż jeden przecinek. Zależy nam na powtórzeniu idealnego wykonania budżetu z punktu widzenia kryteriów NIK. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł Kolenda-Łabuś, bardzo proszę.

Poseł Brygida Kolenda-Łabuś (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, wykonanie budżetu państwa w części 06 – Trybunał Konstytucyjny oceniam pozytywnie. Dochody budżetowe, których głównym źródłem jest sprzedaż publikacji prezentujących orzecznictwo TK, przekroczyły wielkość zaplanowaną (procentowo znacznie, ilościowo nieznacznie). Wydatki budżetowe zostały rzetelnie zaplanowane i racjonalnie zrealizowane, zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Wzrost wydatków Trybunału Konstytucyjnego na działalność podstawową w 2013 r. w stosunku do 2012 r. nieznacznie tylko przekroczył wskaźnik inflacji.

Na odnotowanie zasługuje fakt, że w 2013 r. zakończono trwający 2 lata proces inwestycyjny nadbudowy piętra nad istniejącym budynkiem biurowym wraz z wyposażeniem tej części budynku i windą oraz wykonaniem nagłośnienia sali rozpraw. Zwiększona powierzchnia wygenerowała dodatkowe koszty eksploatacyjne, a jednak znalazło to pokrycie w zaplanowanych wydatkach bieżących.

Ocena realizacji budżetu w układzie zadaniowym, mimo że bez wpływu na pozytywną ocenę, wymaga pewnej refleksji. Podstawowym celem dysponenta środków części 06 jest poprawa stanu zgodności stanowionego prawa z konstytucją i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi, a miernikiem stopnia realizacji tego celu jest stosunek liczby spraw zakończonych postępowaniem merytorycznym do liczby spraw, które zostały skierowane do rozpatrzenia merytorycznego. Miernik ten w 2013 r. wyniósł niespełna 61%. Wydano 71 wyroków, w tym 3 dotyczące spraw wniesionych w 2009 r., i 54 postanowienia kończące postępowanie. W 2012 r. wykonanie wynosiło 68%, przy zbliżonej liczbie spraw zakończonych, co wyraźnie wskazuje na tendencje wzrostową spraw oczekujących na rozpoznanie merytoryczne.

Jak wykazano w informacji o istotnych problemach wynikających z działalności orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w 2013 r., w ubiegłym roku wzrosła liczba spraw wniesionych do rozpoznania merytorycznego o 14% w stosunku do roku 2012, a średni czas rozpoznawania spraw zakończonych wyrokiem wynosi podobnie jak w 2012 r. 19 miesięcy. Na koniec 2013 r. w toku rozpoznawania pozostawało 201 spraw. To nie są satysfakcjonujące dane statystyczne, ale trudno nie zgodzić się z argumentem, że zarówno liczba spraw, jak i ich złożoność nie zależą od Trybunału Konstytucyjnego, a nieporównywalny stopień merytorycznej złożoności spraw nie pozwala na ustalenie mierzalnych wskaźników efektywności orzeczniczej. Trudno nie zgodzić się z tym argumentem. Pokazuję tylko, że ten problem istnieje. W moim przekonaniu nie ma on wpływu na pozytywną ocenę realizacji budżetu. NIK, oceniając realizację budżetu w części 06, nie stwierdziła nieprawidłowości w realizacji budżetu oraz rzetelności, terminowości wykonywania obowiązków sprawozdawczych. NIK nie sformułowała żadnych uwag i wniosków pokontrolnych. Wykonanie budżetu Trybunału Konstytucyjnego za 2013 r. nie budzi żadnych zastrzeżeń, zatem rekomenduję Wysokiej Komisji pozytywne zaopiniowanie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa ma pytania?

Ja mam pytanie dotyczące pozycji 500 tys. zł na zakup usług remontowych. Czy było to związane z inwestycją? Dodam, że inwestycja została ujęta odrębnie. Bardzo proszę o odpowiedź.

Główna księgowa TK Anna Sipa:

Po prowadzonej dobudowie trzeba było pomalować część pomieszczeń.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Przyznam, że dość późno zauważyłem pełną tabelę w sprawozdaniach NIK, która pokazuje wpłaty na PFRON. Jeśli macie państwo pracowników, którzy mogliby uzyskać zaświadczenia o jakimś stopniu niepełnosprawności, to dzięki temu obniżylibyście wpłaty na PFRON. Wiem, że w wielu instytucjach trzeba prosić pracowników, żeby przynieśli takie zaświadczenie. Trybunał wpłaca na PFRON 100 tys. zł. Warto przeznaczyć tę kwotę na inne cele.

Prezes TK Andrzej Rzepliński:

Panie przewodniczący, niektóre osoby z przyczyn psychologicznych wolą nie mieć orzeczenia. Trudno ich do tego zmusić.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Oczywiście nie da się zmusić. Jednak w przyszłym roku w jeszcze większym stopniu będę zwracał na to uwagę.

Prezes TK Andrzej Rzepliński:

Chciałbym również ustosunkować się do uwagi pani poseł. Było nieco więcej spraw. Średni czas rozpoznania sprawy wynosił 19 miesięcy, podobnie jak w 2012 r. Był to czas krótszy o 5 miesięcy niż w poprzednich latach. W bieżącym roku jest szansa, aby średni czas rozpatrywanych spraw był nieco krótszy. Dbam o to, żeby najstarsze sprawy zostały zakończone. Z reguły są to najtrudniejsze sprawy, w których trzeba uzyskać stanowiska szeregu instytucji. Konieczne są narady sędziów nad przygotowanymi rozstrzygnięciami.

Podam przykład sprawy połączonych 7 wniosków prokuratora generalnego i rzecznika praw obywatelskich o kontrolę konstytucyjności przepisów ustaw policyjnych uprawniających formacje policyjne do prowadzenia czynności operacyjnych jest niezwykle skomplikowana. Szybkie osądzenie jej byłoby niewłaściwe. Trybunał musiał zbadać szereg aspektów. Orzeczenie będzie wydane w bieżącym roku – w lipcu lub we wrześniu. To zależy od narady, która odbędzie się w tej sprawie. Odbyła się trzydniowa rozprawa, która była transmitowana. Przy obecnej procedurze wynikającej z ustawy o Trybunale Konstytucyjnym krótszego czasu nie da się osiągnąć. Również drobne sprawy, które przy lepszej procedurze, jaką dysponują sądy w innych państwach, można by załatwić szybciej, musimy załatwiać w taki sam sposób, jak te bardzo skomplikowane sprawy. W okresie, kiedy jestem prezesem, radykalnie skrócony został czas załatwiania spraw we wstępnej kontroli skarg konstytucyjnych. Dawniej trwało to ponad rok, obecnie – mniej niż 6 miesięcy. Chciałbym skrócić ten okres do 3 miesięcy, żeby obywatel nie czekał długo na werdykt wstępnej kontroli – czy sprawa zostanie skierowana do merytorycznego rozpoznania, czy nie. Tylko to jest przedmiotem kontroli. Można uzyskać skrócenie tego czasu.

Przy merytorycznym rozpoznaniu trzeba brać pod uwagę inne aspekty. Nie da się również przewidzieć liczby spraw. Nie można stwierdzić, że byłoby lepiej, gdyby ich było mniej. Wpływa ich tyle, ile wpływa. Trybunał jest od tego, żeby je rozstrzygać, a nie żeby się „gniewać” na wnioskodawców.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękujemy bardzo. Gratuluję nowej strony internetowej, która jest przejrzysta. Możliwość oglądania rozpraw to także atut. Wydaje się, że sporo osób z tego korzysta.

Prezes TK Andrzej Rzepliński:

Przebieg rozprawy w sprawie ustawy policyjnej oglądało ok. 3,5 obywateli. Sprawa tego typu z udziałem przedstawicieli Sejmu, rzecznika praw obywatelskich, prokuratora generalnego i wysokich rangą funkcjonariuszy formacji policyjnych była dobrą lekcją wychowania obywatelskiego czy konstytucyjnego. Ludzie mogli przekonać się, jak państwo funkcjonuje w tak wrażliwej sferze. Zadawano pytania, na które zostały udzielone odpowiedzi. Pan dyrektor reprezentował prezesa NIK i również był obecny na tej trzydniowej rozprawie. Pomysł, żeby wszystkie rozprawy były transmitowane online, jest bardzo dobry. Niekoniecznie polecam transmisje z rozpraw przed sądami powszechnymi, ale postępowanie legislacyjne jest w pełni jawne, a więc kontrola konstytucyjności także powinna być jawna.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję, panie prezesie. Nie ma więcej pytań.

Przechodzimy do rozpatrzenia części budżetowej 10 – Generalny inspektor ochrony danych osobowych: dochody i wydatki. Poproszę pana Andrzeja Lewińskiego, zastępcę generalnego inspektora, o przedstawienie sprawozdania. Pani poseł Achinger przedstawi koreferat. Bardzo proszę.

Zastępca generalnego inspektora ochrony danych osobowych Andrzej Lewiński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dane statystyczne dotyczące wykonania budżetu zostały państwu przedstawione w materiale pisemnym. Odniosę się zatem do kilku merytorycznych spraw, które wynikają z analizy Biura Analiz Sejmowych. Dotyczy to w szczególności ostatniego zdania na str. 4, że powstaje pytanie, czy z tego względu, że liczba kontrolowanych zbiorów danych zmalała, a liczba zarejestrowanych zbiorów rośnie, nie zmniejszy się bezpieczeństwo danych osobowych.

Generalny inspektor nie kontroluje zbiorów danych osobowych, tylko administratorów danych osobowych przetwarzających dane. Dane osobowe rejestrujemy w fazie postępowania rejestracyjnego – jest to tzw. kontrola przedwstępna. Problemem jest raczej bezpieczeństwo przetwarzania danych. W tym względzie mogą nasuwać się wątpliwości, ponieważ liczba skarg o naruszeniu ochrony danych osobowych wzrasta w sposób zastraszający. Ostatnie orzeczenie europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie wyszukiwarki Google, która będzie musiała usuwać zbędne dane, przetwarzane

i zbierane bez podstawy prawnej, może spowodować falę skarg. Już mamy kilkadziesiąt skarg na portale „Nasza Klasa", „Facebook", „Youtube" oraz na „Google". To budzi nasz niepokój. Jesienna nowelizacja ustawy telekomunikacyjnej dotycząca zgłaszania incydentów telekomunikacyjnych spowodowała, że mamy 180 takich zgłoszeń. Jest to dla nas nowa dziedzina pracy.

GIODO od 7 lat przy wykorzystaniu środków własnych przejmował nowe sfery działania – np. dotyczące sfery Schengen, egzekucje administracyjne w celu wykonania decyzji administracyjnych. Nie pozostajemy w bezczynności. Skorzystaliśmy z nowych możliwości. W ramach projektu ustawy o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej, zgodnie z generalną dyrektywą ochrony danych osobowych nr 95/46, nie będzie potrzeby rejestrowania danych zwykłych w rejestrze GIODO. Pozostaną one u administratora danych, jeśli ten powoła i zarejestruje u nas administratora bezpieczeństwa informacji. Nazwa jest nieco myląca. Chodzi o inspektora ochrony danych osobowych, który pozostawi zbiór danych zwykłych u siebie. Poprzez tego inspektora będziemy zlecać kontrole. Protokół z kontroli przez administratora danych osobowych będzie przesyłany do GIODO. To będzie bardzo pomocne w naszej działalności.

Problemem jest to, że nie wykonaliśmy rozpatrzenia planowanej liczby skarg i zapytań prawnych. Planowaliśmy rozpatrzenie 3950 spraw, a rozpatrzyliśmy 3705. Proszę państwa, wpłynęło 6789 spraw, w tym 4911 zapytań prawnych – od wójtów, po ministerstwa. Ministerstwa i urzędy traktują nas jak obsługę prawną. Nie jesteśmy w stanie temu sprostać. To powinien robić inspektor ochrony danych i obsługa prawna danych instytucji. Wszystkie siły kierujemy na rozpatrywanie naruszeń i skarg obywateli. Obowiązuje nas k.p.a. Procedura jest następująca: decyzja, ponowne rozpoznanie, skarga do WSA, kasacja. Coraz częściej w ramach postępowań sądowych obywatele występują z pytaniem prejudycjalnym do europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, co powoduje rozciągnięcie w czasie postępowań i naszego zaangażowania.

Odnośnie do inspekcji, sami nałożyliśmy na siebie tę liczbę, ale muszę powiedzieć ze wstydem, że od 16 lat działalności mamy 2 samochody. Inspektorzy korzystają z usług PKP i PKS. Usprawnienie techniczne spowodowałoby wzrost inspekcji o 1/3. Parlament zezwolił nam w ustawie na tworzenie delegatur, ale nie ma środków na ten cel.

Generalny inspektor w sprawozdaniu rocznym, które w tym tygodniu wpłynie do parlamentu, wypowie się szerzej. Robimy wszystko, co możemy, ale mamy duże trudności. Determinacja obywateli, których prywatność jest naruszana, wzrasta w znaczący sposób. Czytam wszystkie wpływające skargi. Ludzie piszą o wszystkim i to niekiedy rozpaczliwie. Sądzę, że GIODO wyczerpał pewną formułę działania. Skala problemów, z jakimi zwracają się do nas obywatela, jest taka, jak Państwowej Inspekcji Pracy, ale PIP ma 1700 inspektorów, a GIODO 17. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję.

Poproszę panią poseł Achinger o koreferat.

Poseł Elżbieta Achinger (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, chcę bardzo podziękować za rzetelne i przejrzyste sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu. Wiem o problemach, o których wspomniał pan prezes. Zajmiemy się nimi szczegółowo, kiedy będziemy rozpatrywać informację roczną. Wykonanie budżetu państwa w tej części nie budzi żadnych zastrzeżeń. Najwyższa Izba Kontroli oceniła je pozytywnie. Po stronie dochodowej nie było planów, a zrealizowane dochody w wysokości 66,3 tys. zł stanowiły zwrot wydatków z lat ubiegłych. Wydatki zostały zrealizowane w 99,5%. Na etapie planowania budżetu przewidziano 240 kontroli, a wykonano 173. O tych problemach mówił przed chwilą pan inspektor.

Wnoszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu w tej części. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są jakieś pytania? Nie ma zgłoszeń. Dziękuję za przedstawienie sprawozdania. Będziemy wnosić o pozytywną opinię.

Przechodzimy do części budżetowej 13 – Instytut Pamięci Narodowej. Kto zabierze głos w imieniu pana prezesa? Nie ma przedstawicieli IPN.

Przechodzimy do części 52 – Krajowa Rada Sądownictwa. Poproszę o zabranie głosu pana Romana Kęskę, zastępcę przewodniczącego KRS.

Szef Biura Krajowej Rady Sądownictwa Roman Kęska:

Bardzo przepraszam, ale zastępcą przewodniczącego byłem 2 lata temu. Teraz jestem szefem biura. Jest obecny pan Janusz Zimny, członek KRS.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Przepraszam za błąd. Panie sędzio, bardzo proszę.

Członek KRS Janusz Zimny:

Chciałbym przeprosić za nieobecność przewodniczącego KRS, pana prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego Romana Hausera. Tytułem przypomnienia wspomnę, że Krajowa Rada Sądownictwa jest konstytucyjnym organem państwa, którego podstawowym zadaniem jest stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Uprawnienia KRS wynikają z art. 186 i 187 Konstytucji RP, która wyposażyła ją, jako strażnika niezależności i niezawisłości, w możliwość występowania do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności aktów normatywnych, które dotyczą niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Podstawową kompetencją KRS określoną w konstytucji oraz w ustawie o KRS jest rozpatrywanie i ocenianie kandydatów do pełnienia urzędu sędziego na różnych stopniach hierarchii sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, a następnie przedstawianie wniosku Prezydentowi RP o powołanie ich na te stanowiska. Znaczącą sferę działań KRS stanowi opiniowanie aktów normatywnych, które dotyczą sądownictwa i sędziów, i przedstawianie wniosków w tym zakresie.

Krajowa Rada Sądownictwa spotyka się na posiedzeniach plenarnych. Przewodniczący ma obowiązek zwoływania posiedzeń co najmniej raz na 2 miesiące, w praktyce występuje to znacznie częściej. W 2013 r. posiedzenia plenarne były zwołane 14 razy. Mamy 1 miesiąc urlopowy – sierpień. W celu przygotowania przez radę wniosków i propozycji powoływane są zespoły, które składają się z członków KRS. Liczą one 3–5 osób. Do tej pory spotykaliśmy się wcześniej, zapoznawaliśmy się z materiałem, z opiniami dotyczącymi sędziów. Zespoły wskazywały kandydatów. Dopiero na posiedzeniu KRS sylwetki każdego kandydata były przedstawiane. Zespół wskazywał osoby, które – jego zdaniem – zasługują na powołanie. KRS po zapoznaniu się z informacjami podejmowała uchwałę i decydowała, który z kandydatów zasługuje na powołanie.

Jeśli chodzi o wykonanie budżetu, to jesteśmy skromnym poborcą budżetu, który wynosi 11.500 tys. zł, aczkolwiek dla nas jest to olbrzymia kwota. Budżet nie został wykonany w całości, lecz w 95,2%. Chodzi o niewykorzystaną kwotę 550 tys. zł. Jest ona proporcjonalna do przyznanego limitu budżetu. Plan świadczeń na rzecz osób fizycznych wyniósł 2050 tys. zł, a wykonanie 1930 tys. zł, tj. 94%. Były też wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń w planowanej wysokości 20 tys. zł. Wykonanie wyniosło 10,1 tys. zł. Mniejsza liczba pracowników biura wystąpiła z wnioskami o refundację całości lub części ceny nabycia okularów. Kolejna pozycja to różne wydatki na rzecz osób fizycznych. Zaplanowaliśmy 2030 tys. zł, a wykonanie wyniosło 1920 tys. zł, co stanowiło 94,6%. Te wydatki obejmują wypłatę diet, kosztów podróży i zakwaterowania członków KRS w związku z pełnieniem obowiązków. W 2013 r. pojawiła się absencja chorobowa. Część członków Rady pełniła inne obowiązki państwowe, reprezentując Sejm bądź Senat. W związku z tym nie uczestniczyli w posiedzeniach Rady.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia osobowe pracowników, zostały one zrealizowane w 100% na kwotę 4340 tys. zł. Dodatkowe wynagrodzenia roczne zrealizowaliśmy w 99%. Jeśli chodzi o pochodne od wynagrodzeń, plan wyniósł 1038 tys. zł, a wykonanie 936 tys. zł (90,33%). Pochodne od wynagrodzeń obejmowały składki na ubezpieczenie społeczne, Fundusz Pracy oraz wpłaty na PFRON. W KRS pracują asystenci, młode osoby. Nie ma osób z niepełnosprawnością.

Wynagrodzenia bezosobowe zaplanowane były w kwocie 90 tys. zł, a wykonanie w wysokości 37,6 tys. zł (41,8%). Te środki były wydatkowane na wynagrodzenia osób,

z którymi w następstwie uchwał Rady zawierane są umowy o dzieło. Dotyczyło to powoływania biegłych, ekspertów, będących najczęściej profesorami lub doktorami prawa lub sędziami Sądu Najwyższego w stanie spoczynku. Przedmiotem umów były ekspertyzy w zakresie oceny zgodności z Konstytucją RP aktów normatywnych dotyczących niezależności sądów i niezawisłości sędziów oraz projekty opinii KRS.

Wydatki na zakup towarów i usług zostały zrealizowane w wysokości 92,1%. Plan wynosił 3421 tys. zł, zaś wykonanie 3150 tys. zł. Środki zostały przeznaczone na zakup materiałów biurowych i wyposażenia oraz na zakup energii. Zima była łagodna, zatem wydatki w ostatniej grupie były nieco mniejsze. Plan wydatków majątkowych wynosił 204 tys. zł, zaś wykonanie 202 tys. zł (99%). Zostały one przeznaczone na rozbudowę programu e – KRS, oprogramowanie serwera, programy z zakresu obiegu informacji.

Dokonaliśmy pewnych usprawnień i oszczędności. Jeśli KRS wyznaczy kilku kandydatów na jedno stanowisko, to chce się z nimi zapoznać. Poprzednio zapraszaliśmy tych kandydatów do siedziby Rady, żeby z nimi porozmawiać. Obecnie odbywamy wideokonferencje. Kandydaci nie tracą czasu na dojazd.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu KRS. Wnoszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu przez Komisję. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Myślę, że opinia będzie pozytywna. Kwota 70 tys. zł jest znacząca. Proszę pamiętać o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Szef Biura KRS Roman Kęska:

Panie przewodniczący, byłem kiedyś prezesem sądu i spotkałem się z takim przypadkiem, że osoba przyjęta do pracy ujawniła, że jest niepełnosprawna po 5 latach pracy, kiedy chciano ją przenieść do innego wydziału, w którym sesje były znacznie dłuższe. Okazało się, że miała amputowaną nogę i nie wytrzymałaby dłuższych sesji ze względu na swoją niepełnosprawność. Była to młoda osoba, 30-letnia.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Tak bywa. Proszę posła Czesława Gluzę o koreferat.

Poseł Czesław Gluza (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, myślę, że jednak osoby niepełnosprawne chętnie z tego korzystają, ponieważ mają wiele przywilejów – krócej pracują, mają dłuższe urlopy, ale instytucja zyskuje.

Sprawozdanie z wykonania budżetu w części 52 jest wyczerpujące i przejrzyste. Wydatki nie zostały zrealizowane w 4,8%, w wysokości 590 tys. zł. Było to spowodowane przyczynami obiektywnymi, co potwierdza NIK. Sprawa jest zatem oczywista. Zrealizowane wydatki były celowe. Sposób rozpisania wskazuje, że KRS liczy się z każdą złotówką. Rzadko zdarza się, że instytucje dysponujące takim budżetem tak szczegółowo podają informacje. Nie wszystkie instytucje korzystające z pieniędzy publicznych tak robią. Potwierdzam, że NIK pozytywnie oceniła wykonanie budżetu. KRS oszczędnie gospodaruje etatami. Plan zatrudnienia wynosił 72 etaty, a wykorzystano 61. Poczyniono zatem pewne oszczędności. Rekomenduję Komisji przyjęcie sprawozdania.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania do przedstawicieli KRS? Nie ma. Dziękuję bardzo. Myślę, że zaopiniujemy sprawozdanie pozytywnie.

Mamy kłopot z budżetem IPN. Po raz pierwszy zdarzyło się, aby przedstawiciele instytucji byli nieobecni. Otrzymaliśmy sprawozdanie, mamy ocenę NIK, więc proponuję, żeby pan poseł Lipiec krótko przedstawił koreferat, a następnie poproszę o zabranie głosu pana dyrektora Bieńkowskiego z NIK.

Poseł Krzysztof Lipiec (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, skoro nie ma przedstawiciela IPN, to przedstawię dane, które zostały w sprawozdaniu przytoczone. Posłużę się opinią prawną Biura Analiz Sejmowych, która jest pozytywna. Dochody IPN zaplanowano na 2013 r. w wysokości 2106 tys. zł. Wykonanie dochodów wyniosło 3319 tys. zł, czyli było wyższe od planu

o 57,6%. Dochody zrealizowano w dziale 751. Główne wpływy pochodziły ze sprzedaży publikacji i wynosiły 1871 tys. zł, stanowiąc ponad połowę ogółu dochodów w części 13. Były one o 62,4% wyższe niż zakładał plan w tej pozycji. Kolejnym co do wielkości źródłem dochodów były wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielanych sędziom i prokuratorom za zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych. Wynosiły one 424 tys. zł i stanowiły 12,8% udziału w ogólnej kwocie dochodów. Niewiele niższe dochody w wysokości 407 tys. zł uzyskano z wpływów z różnych dochodów, m.in. z wynagrodzenia płatnika ZUS. Ich udział w dochodach wyniósł 12,3%. Następną grupę wpływów stanowiły grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych, w wysokości 209 tys. zł. Inne, mniejsze źródła dochodów pochodziły z grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i jednostek organizacyjnych, w kwocie 148 tys. zł, wpływy z usług 153 tys. zł, z odsetek 74 tys. zł, ze sprzedaży składników majątkowych 19 tys. zł oraz dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych 14 tys. zł. Nieplanowane dochody pochodziły z grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych i prawnych, łącznie na kwotę 357 tys. zł.

Wydatki w 2013 r. wykonano w wysokości 243.476 tys. zł, tj. o 0,8% niższej niż ustalono w ustawie nowelizującej budżet. W porównaniu do 2012 r. wydatki zrealizowane przez IPN były o 9,1% wyższe. Wysokość wydatków ogółem zapisana w ustawie budżetowej została zmniejszona wskutek nowelizacji budżetu o kwotę 756 tys. zł. Najistotniejsze zmniejszenia dotyczyły grupy wydatków bieżących – o kwotę 534 tys. zł i majątkowych – o 178 tys. zł. Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych ograniczono tylko o 43 tys. zł, zaś dotacje pozostawiono bez zmian.

W trakcie roku budżetowego dokonano jedynie trzech przesunięć na podstawie decyzji wydanych przez prezesa IPN. W wyniku tych zmian podwyższono wydatki bieżące w stosunku do wielkości z nowelizacji o 299 tys. zł, zmniejszając wydatki w grupie dotacji o 200 tys. zł, w grupie świadczeń o 44 tys. zł i w grupie wydatków majątkowych o 55 tys. zł. W stosunku do planu po zmianach poszczególne grupy wydatków wykonano w różnym stopniu. Dotacje zrealizowano w 100%, świadczenia na rzecz osób fizycznych o 6,4% poniżej planu, wydatki bieżące o 0,7% poniżej planu, wydatki majątkowe o 0,7% niższe od planu. Mimo ograniczenia wydatków w części 13 pozostał margines swobody w ich realizacji. Dominująca grupa wydatków realizowana była w dziale 751 (98,9% ogółu wydatków), pozostałe 1,1% wydatków dotyczyło działu 753 – Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne.

Reasumując, należy podkreślić, że dochody zrealizowano powyżej planu. Wydatki ogółem były niższe niż przewidywał plan. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu w części 13 w kontekście zadań wykonywanych przez IPN. Wnoszę o pozytywną opinię dla komisji Finansów Publicznych w odniesieniu do sprawozdania IPN. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Czy pan dyrektor chciałby zabrać głos w imieniu NIK?

Dyrektor departamentu NIK Marek Bieńkowski:

Potwierdzam pozytywną ocenę. Nie sformułowaliśmy uwag i wniosków. Warto podkreślić, że po wielu latach perturbacji udało się IPN pozyskać docelową siedzibę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Przechodzimy do głosowania nad opinią nr Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka dla Komisji Finansów Publicznych. W opinii wymienione są wszystkie części budżetowe. Proponuję, abyśmy wyrazili pozytywną opinię i równocześnie upoważnili panią poseł Zofię Czernow do przedstawienia Komisji Finansów Publicznych naszego stanowiska. Proponuję pozytywną opinię. Czy ktoś jest przeciw? Nie ma sprzeciwu. Dziękuję i stwierdzam, że przyjęliśmy opinię pozytywną.

Przechodzimy do pkt 2, czyli rozpatrzenia i zaopiniowania dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności NIK w 2013 r. w zakresie działania Komisji. Proponuję pozytywną opinię. Nie ma głosów przeciwnych, zatem stwierdzam, że przyjęliśmy opinię.

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze. Odkryłem tabelę zawartą pod każdą częścią budżetową, która syntetycznie przedstawia wszystkie wydatki, w tym wydatki na PFRON, które należy „ścigać”.

Dziękuję bardzo za pracę. Zamykam posiedzenie Komisji.